

Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 88

§ 88

Vuoden 2025 valtionosuuspäätökset

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus

1
merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin saamat valtionosuuspäätökset
vuodelle 2025,

2
oikeuttaa konsernihallinnon laatimaan yhdessä toimialojen kanssa vuoden
2025 valtionosuuspäätöksiä koskevat mahdollisesti tarvittavat
oikaisuvaatimukset.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunki on vastaanottanut seuraavat vuoden 2025
valtionosuuksia koskevat päätökset:

- Valtiovarainministeriön päätös Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2025
- Valtiovarainministeriön päätös Kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2025
- OKM Valtionosuus-rahoituspäätös 2025

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus koostuu sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä muutetun rahoitusmallin mukaan kolmatta kertaa valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaisesti.

Valtionosuustehtävien laskennallisten kustannusten ja kunnan omarahoitusosuuden lisäksi valtionosuuteen vaikuttaa syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kaupungin peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) 19.12.2024 ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista vuotta 2025 koskien. Valtiovarainministeriö on 19.12.2024 tehnyt päätöksen myös kotikuntakorvauksen perusosasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 30.12.2024 tehnyt lisäksi päätöksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuudesta.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.

TE-uudistus siirsi työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun kunnille vuoden 2025 alusta. Tämän lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus ja ansiopäivärahaa.

Kunnille myönnetään valtionosuuksia yhteensä 4 404 milj. euroa vuonna 2025 (3 387 milj. euroa vuonna 2024). Valtionosuudet nousivat 659 milj. euroa eli 19,5 % (asukasta kohden kasvua 114 euroa).

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä 3 319 milj. euroa vuonna 2025 (2 468 milj. euroa vuonna 2024). Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet nousevat viime vuodesta 851 milj. euroa, josta TE-uudistuksen lisärahoitus 823 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 3,1 prosenttiyksikköä ja on 25,02 vuonna 2025 (21,92 vuonna 2024).

Kunnille myönnetään lisäksi verotulomenetysten korvauksia yhteensä 540 milj. euroa vuonna 2025 (848 milj. euroa vuonna 2024). Verotulomenetysten korvaukset vähenevät 308 milj. euroa. Veromenetysten kompensaatiossa näkyy vähennyksenä hallituksen kehysriihen päätös ansiotulovähennyksen poistamisesta kunnallisverotuksesta vuodesta 2025 alkaen, joka kasvattaa verotuloja mutta muutosta vastaava vähennys on tehty veromenetysten kompensatioon.

Espoon kaupungin peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2025 on yhteensä 447,4 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus sisältää 156 milj. euroa Sote-eriä (Muutosrajoitin 116 milj. ja järjestelmämuutoksen tasaus 40 milj.) Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (tulopohjan tasaus) on -24 milj. euroa, jolloin Espoon kaupungille tilittävä peruspalvelujen valtionosuus on 423,3 milj. euroa. TE-palvelujen siirryvä rahoitus kasvattaa Espoon valtionosuutta 46,4 milj. euroa vuodelle 2025.

Lisäksi valtionosuuteen sisältyy veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 23,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen sekä vapaan sivistystyön rahoitus 7,6 milj. euroa. Vuonna 2024 opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen osuus oli -1,8 milj. euroa. Merkittävimmät muutokset opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa johtuvat suoritemäärien muutoksesta etenkin perusopetuksen muissa vammaisissa, valmistavassa

opetuksessa ja valmistavan opetuksen arvion korjauksessa. Rahoituksessa käytettävät yksikköhinnat ovat nousseet. Yksikköhintojen nousu vaikuttaa merkittävimmin lukiokoulutuksen kokonaisrahoitukseen.

Valtiovarainministeriön kuukausittain tilittämä summa sisältää valtionosuuksien lisäksi opetuksen kotikuntakorvaukset. Espoon vuoden 2025 kotikuntakorvaustulot ovat 3,9 milj. euroa ja kotikuntakorvausmenot - 21,5 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön tilitettävä summa Espoon kaupungille on yhteensä 436,6 milj. euroa, sisältäen 454,3 milj. euroa valtionosuuksia ja -17,6 milj. euroa kotikuntakorvauksia.

Konsernihallinto tekee yhteistyössä toimialojen kanssa päätösten tarkistukset ja mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset. Oikaisuvaatimukset on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Valtionosuuspäätökset ja niiden perusteita koskevat asiakirjat ovat kokousasiakirjoissa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Maksuerittely 2025
- 2 OKM valtionosuus rahoituspäätös 2025
- 3 Päätös kotikuntakorvauksen perusosasta 2025
- 4 Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2025

Oheismateriaali

Tiedoksi